

เอกสารอ้างอิง

1. National Coordinating group on male antifertility agents.
"Gossypol: A new antifertility agent for males."
Chinese Medical Journal. 4 (November, 1978): 417-428.
2. Chopra, R.N., et al. Chopra's Indigenous Drug of India, 2d ed.
Calcutta: U.N. Dhar & Sons Private Ltd., 1958.
3. Dymock, W., Warden, C.J.H. and Hooper, D. Pharmacographia Indica.
Calcutta: Thacker, Spink & Co., 1890.
4. Kirtikar, K.R., and Basu, B.D. Indian Medicinal Plants, vols I-IV.
2d ed. Allahabad (India): Lalit Mohan Basu., 1933.
5. Nadkarni, A.K. Nadkarni's Indian Materia Medica, vols I & II, 3d ed.
Bombay: Popular Book Depot., 1954.
6. Saha, J.C., Savini, E.C., and Kasinathan, S. "Ecbolic Properties of
Indian Medicinal plants". part I, Indian Journal of Medical
Research. 49 (January, 1961): 130-151.
7. United Nations Industrial Development Organization. "Report of the
Technical Consultation on Production of Drugs from Medical
plants in developing countries." Lucknew, India, 13-20 March,
1978.
8. เขาวรรณ กสิพันธ์ ตำราเภสัชศึกษา. กรุงเทพฯ : สมาคมแพทย์เภสัชกรรมไทยโบราณ, ๒๕๒๓
9. โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ สำนักวัดพระเชตุพน ฯ, สมาคม. ประมวลสรรพคุณยาไทย, พระนคร:
โรงพิมพ์อัมพลพิทยา, ๒๕๐๗-๒๕๑๒.
10. ลัดดาวัลย์ บุญรัตนกรกิจ. ชื่อพืชสมุนไพรและประโยชน์, กรุงเทพฯ : ภาควิชาเภสัชพฤกษ
ศาสตร์, จุฬา, ๒๕๒๑

11. Burkill, I.H. A dictionary of the economic products of the Malay Peninsula, vol I, II. London: The Crown Agents for the colonies, 1935.
12. Quisumbing, E. Medicinal plants of the Philippines. Manila: Bureau of printing, 1951.
13. Dastur, J.F. Medicinal plants of India and Pakistan. Bombay: D.B. Taraporevala Sons & Co. private Ltd., 1962.
14. Farnsworth, N.R., et al. "Potential value of Plants as Sources of New Antifertility Agent I". Journal of Pharmaceutical Sciences, 64 (April, 1975): 535-598.
15. Watt, J.M., and Breyer-Brandwijk, M.G. The Medicinal and Poisonous Plants of Southern and Eastern Africa. 2d ed. Edinburgh: E & S Livingstone, Ltd., 1962.
16. เสงี่ยม พงษ์บุตรอด. ไม้เทศเมืองไทย. กรุงเทพฯ : การพิมพ์ไชยวัฒน์, ๒๕๑๔.
17. สมุนไพรแห่งประเทศไทย, สมาคม. งานนิทรรศการสมุนไพรครั้งที่ ๒, วันที่ ๑๔-๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๔ ณ. สถานศึกษา เอ.ยู.เอ. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๑๔
18. The Wealth of India: a dictionary of Indian raw materials and industrial products. vol I, II, IV, VII, IX. New Delhi: Publications & Information Directorate, CSIR., 1948; 1950; 1952; 1972.
19. Indian Council of Medical Research. Medicinal plants of India, vol I-II. New Delhi: n.p. 1976.
20. Henry, de Laszlo., et al. "Plant Materials Used by Primitive People." Science. 119 (7, 1954): 626-631.

21. Brondegaard, V.J. "Contraceptive Plant drugs." Planta Medica.
23 (1973): 167-172.
22. Casey, R.C.D. Indian Journal of Medical Sciences. 14 (1960): 590.
23. Chopra, R.N., Nayar, S.L., and Chopra, I.C. Glossary of Indian Medicinal Plants. New Delhi: Counc. Sci. & Ind. Res., 1956.
24. Youngken, H.W. Textbook of Pharmacognosy. 6th ed. Philadelphia: The Blaskiston. 1950.
25. พยอม ดันดีวัฒน์, สมุนไพรร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ ๗, สมาคมสมุนไพรแห่งประเทศไทย ๒๕๒๑.
26. Malhi, B.S., and Trivedi, V.P. "Vegetable antifertility drugs of India." Quarterly Journal of crude drug research, 12 (1972): 1922-1928.
27. Merrill, E.D. A flora of Manila. New York: Wheldon & Wesley, 1968.
28. Stipanovic, R.D., Phillip, J.W. and Alois, A.B. Phytochemistry (oxf.) 14 (4, 1975): 1041-1044; 1077-1082.
29. Kapur, R.D. "Action of some indigenous drugs on uterus". Indian Journal of Medical Research. 36 (January, 1948): 47-55.
30. Dhawan, B.N., and Saxena, P.N. "Evaluation of some indigenous drugs for stimulant effect on the rat uterus : A preliminary Report." Indian Journal of Medical Research. 46 (November, 1958): 808-811.
31. Gujral, M.L. et al. "Oral Contraceptives. Part I Preliminary observations on the antifertility Effect of Some indigenous drugs." Indian Journal of Medical Research. 48 (January; 1960): 46-51.

32. Garg, S.K., Sakena, S.K. and Chaudhury, R.R. "Antifertility Screening of Plants. Part VI. Effect of Five Indigenous Plants on Early pregnancy in albino rats." Indian Journal of Medical Research. 58 (September, 1970): 1285-1289.
33. Guerra, M.O., and Amaury, T.L.A. "Contraceptive effects of native plants in rats." Contraceptive, 18 (August, 1978): 191-200.
34. Basu, K. Bharatiya Ousadhabalir Sankhipa Bhaisaja Tattwa. 6th ed. Calcutta: Hahnemann Publishing., nd.
35. Basu, B.D. Indian Medicinal Plants:: plates, Delhi: Bihen Singh Mahendra Pal Singh., 1975.
36. Kong, Y.C., et al. "Potential Anti-fertility Plants from Chinese Medicine." American Journal of Chinese Medicine. 4(2, 1976): 105-128.
37. Jain, S.K., and Tarafder, C.R. Economic Botany. 24 (1970): 241.
38. Pakrashi, A., B. Basak and N. Mookerji. "Search for antifertility agents from indigenous medicinal plants." Indian Journal of Medical Research. 63 (3, 1973): 378-381.
39. Pakrashi, A., N. Mookerji., and B. Baoak. "Effect of chromatographic fractions of the plant *Achyranthes aspera* Linn. on fertility in femal albino mice." Journal of Reproduction and Fertility. 43 (1, 1975): 127-128.
40. Pakrashi, A., and Bhattacharya, N. "Abortifacient Principle of *Achyranthes aspera* Linn." Indian Journal of Experimental Biology. 15 (October, 1977): 856-858.

41. Salama, R.B. "Sterols in the seed oil of *Nigella sativa*." Planta Medica. 24 (4, 1973): 375-377.
42. Vohora, S.B., M.S.Y. Khan., and S.H. Afaq. "Antifertility studies on Unani herbs: Part II. Antiovulatory effects of 'Hanzal', 'Hahun', 'Kalonji', and 'Sambhaln'." Indian Journal of Pharmacy. 35 (3, 1973): 100-102.
43. พยอม ดันดีวัฒน์. "Chemotaxonomy." ใน การสัมมนาชีวปฏิบัติการพฤกษเคมีครั้งที่ ๒, หน้า ๑๑-๑๔ กรุงเทพมหานคร : ชมรมพฤกษเคมีและคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๓
44. Gerth, V.W.H.L. A Dictionary of plant names. vol I. Amsterdam: A. Asher & Co. 1971.
45. กรมป่าไม้, ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย, เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสุริย์วงศ์ จำกัด, ๒๕๔๑.
46. Modi, N.J. Modi's Medicinal Jurisprudence and Toxicology. 13th ed. Bombay : N.B. Tripathi (Private) Ltd., 1959.
47. บุศพรณ ฅ. สงขลา. สมุนไพรไทย. ตอนที่ ๑. กรุงเทพฯ : นิเวศธรรมดาการพิมพ์, ๒๕๑๘.
48. Vohora, S.B., Khan, M.S.Y., and Afaq, S.H. "Antifertility Studies on Unani Herbs. Part I : Anti-ovulatory and Anti-implantation effects of 'Mainphal', Indian Journal of Pharmacy. 32 (November-December, 1970): 164-165.
49. Farnsworth, N. "Biological and Phytochemical Screening of Plants." Journal of Pharmaceutical Sciences. 55 (March, 1966): 225.
50. Euler, K.L., and Farnsworth, N.R. Lloydia 25 (2, 1962): 296.

51. Holton, P. "A modification of the Method of Dale and Laidlaw for standardization of Posterior Pituitary Extract." British Journal of Pharmacology. 3 (1948): 328-334.
52. Saha, J.C., and Kasinathan, S. "Ecbolic Properties of Indian Medicinal Plants", Part II. Indian Journal of Medical Research. 49 (1961): 1094-1098.
53. Domer, F.R. Animal Experimental in Pharmacological Analysis. Springfield: Charles C. Thomas, Publisher, 1971.
54. B. Berde. "The Effect of Neurohypophysial hormones and similar polypeptides on the uterus and other Extravascular Smooth Muscles tissue." Handbook of Experimental Pharmacology, Vol XXIII. Berlin: Springer-Verlag, 1968.
55. Follett, B.K., and Bentley, P.J. "The bioassay of oxytocin: increased sensitivity of the rat uterus in responses to serial injections of stilboestrol. Journal of Endocrinology. 29 (1964): 277-282.
56. Mishra, A., Dogra, J.V.V., and Jha, O.P. "Post-coital Antifertility of Annona squamosa and Ipomoea fistulasa." Planta Medica. 35 (1979): 283-285.
57. Ganong, W.F. Review of Medical Physiology. 9th ed. Los Altos (California): Lange Medical Publications, 1979.
58. Marshall, J.M. "Effect of neurohypophysial hormones on the myometrium." Handbook of Physiological Endocrinology, Section 7, Vol. 4, part 1, 1974.

59. Gambhir, S.S., Sanyal, A.K. and Chowdhury, N.K. "Pharmacological study of *Achyranthes aspera* Linn. -A preliminary report." Indian Journal of Physiology and Pharmacology. 9 (1965): 185.
60. Gupta, S.S. and Khanijo, I. "Antagonistic effect of *Achyranthes aspera* on uterine contractility induced by oxytocin." Indian Journal of Physiology and Pharmacology. 14 (1970): 63.
61. Backer, C.A. and Van Den Brink, R.C. Bakhuizen, Flora of Java. vol I. Groningen (The Netherlands): N.V.P. Noordhoff, 1963.
62. Yip, T.T. et al., "Uterotonic Activity of *Achyranthes bidentata* Saponins." in 4th Asian Symposium on Medicinal plants and spices. Bangkok (Thailand): n.p., 1980.
63. Maheshwari, J.W. "Illustrations to the flora of Delhi", New Delhi: CSIR, 1966.

ภาคผนวกที่ ๑ ส่วนประกอบของน้ำยา De Jalon's.

Chemicals	Weight (gm.)
NaCl	9.0
KCl	0.42
NaHCO ₃	0.5
CaCl ₂	0.06
Glucose	0.5
H ₂ O (ml.)	1000

- ภาคผนวกที่ ๒ : ชัคมอญ
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Sida rhombifolia Linn.
- ชื่ออื่น : Sida semicrenata Link.
Sida philippica D.C.
Sida spinosa Linn.
- ชื่ออังกฤษ : Common sida, Canary Island, tea plant,
jelly leaf, native, lucerne, hemp, sida weep.
Queensland tea plant, common sida, Barleria.
- ชื่อที่เรียกในประเทศไทย : หญ้าชัต (พายัพ), ชัคมอญ (กรุงเทพฯ)
- วงศ์ : Malvaceae
- ลักษณะ : ชัคมอญเป็นไม้พุ่มขนาดเล็กต้นสูงประมาณ ๓ ฟุต ดอกเล็กสีเหลือง
มีกลีบดอก ๕ กลีบ (รูปที่ ๑) ขึ้นเองตามที่รกร้าง และริมทางรถไฟ
ทั่วไปทุกภาค ลำต้นและเปลือกต้นสีขาว
- ส่วนที่ใช้ : ราก, ทั้งต้น
- ประโยชน์ทางยา : ราก ใช้รักษาโรคปวดข้อ โรคกระเพาะอาหาร ตีติการ โรคปวด
โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัณโรค ระดูขาวมากกว่าปกติ ปวดมดลูก
ปวดท้อง เป็นใช้ แก้อาการคลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก และยังใช้
ขับเลือด ขับรก และใช้ทำแท้งในคนที่ตั้งครรภ์ ๓-๔ เดือน
ต้น ใช้รักษาเรอมาไม่ปกติ และช่วยชูกำลัง
ใบ และ ต้นอ่อน ตำคั้นเอาน้ำผสมกับน้ำผึ้งรับประทานแก้อาการโรคปวด

- ภาคผนวกที่ ๓ : ตะไคร้หอม
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Cymbopogon nardus Rendle,
: Cymbopogon nardus Linn,
- ชื่ออื่น : Andropogon nardus Rendle,
: Andropogon nardus Linn.
- ชื่ออังกฤษ : Citronella (grass), citronelle, ginger grass,
Sarah grass
- ชื่อที่เรียกในประเทศไทย : ตะไคร้แดง
- วงศ์ : Gramineae
- ลักษณะ : ตะไคร้หอมเป็นต้นไม้ที่ขึ้นเป็นกอใหญ่ ๆ ลำต้นสีแดง ต้นยาวใบยาว
ดอกออกเป็นพวงเป็นช่อฝอย ใบและต้นมีกลิ่นหอมฉุนจัด ใบชும்ไปด้วย
น้ำมันถูกไฟจะลุกได้ง่ายที่สุด ใบและต้นเป็นศัตรูต่อมุงอย่างยิ่ง
- ส่วนที่ใช้ : ใบ, volatile oil
- ประโยชน์ทางยา : ยาขงของใบใช้เป็น stomachic และ carminative,
oil ใช้เป็น stimulant, antispasmodic, ทำให้เหงื่อ
ออกมาก (diaphoretic, sudorific), ทำให้ผิวหนังแดง
(rubefacient), รักษาโรคสีดวงในปาก, สตรีมีครรภ์รับประทาน
จะทำให้แท้งได้โดยเชื่อว่ามฤตธิ์บีมดลูก
volatile oil ให้ในขนาดน้อย ๆ จะช่วยย่อยอาหารและใช้
ในการขับระดู (emmenagogue) .

- ภาคผนวกที่ ๔ : ฝ้ายขาว
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Gossypium hirsutum var. punctatum
(Schum.) Hutch.
- ชื่ออื่น : Gossypium purpurascens Poir.
- ชื่ออังกฤษ : cotton plant, frost-killed cotton
- ชื่อที่เรียกในประเทศไทย : ฝ้ายขาว, ฝ้ายไทย, ฝ้ายหีบ
- วงศ์ : Malvaceae
- ลักษณะ : ฝ้ายขาวเป็นไม้ยืนต้นขนาดย่อมหรือไม้พุ่ม
ใบมีลักษณะคล้ายฝ่ามือ มีเว้า ๓-๔ แห่ง และมีจุด
ดำกระจายอยู่ทั่วไปของใบ ดอกอ่อนมีสีเหลืองนวล
ดอกแก่มีสีแดงและร่วงเป็นผล ข้างในมีใยเป็น
ฝ้ายขาว เมล็ดเล็ก ๆ ดำ จำนวนมาก
- ส่วนที่ใช้ : เปลือกกราก, ราก, เมล็ด
- ประโยชน์ทางยา : ยาขงหรือ ยาต้มของเปลือกกรากฝ้ายขาวใช้ขับน้ำคาว
ปลา และ เป็นยาขับมดลูกที่ดีเยี่ยม จึงใช้ในการ
ทำแท้ง ชับระดู นอกจากนี้ยังใช้เป็นยาคุมกำเนิด
ยาห้ามเลือด เมล็ดใช้ในการเพิ่มน้ำนม

- ภาคผนวกที่ ๕ : หญ้าพันงูขาว
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Achyranthes aspera Linn.
- ชื่ออังกฤษ : prickly chaff flower, rough chaff tree
- ชื่อที่เรียกในประเทศไทย : หญ้าพันงู, ควยงู
- วงศ์ : Amaranthaceae
- ลักษณะ : หญ้าพันงูขาวเป็นพืชล้มลุกขึ้นอยู่ตามที่รกร้างทั่วไป ช่อดอกมี
ก้านยาวออกที่ยอดของลำต้น กลีบเลี้ยง (bract) แข็งสีขาว
ดอกที่ติดอยู่บนช่อดอกไม่มีก้านดอก
- ส่วนที่ใช้ : ทั้งต้น, ราก
- ประโยชน์ทางยา : ส่วนต้นแก้ช้ำช้ำ ใช้ทาผลต่าง ๆ ทั้งแผลสะอาด และฝี
stop bleeding ทั้งต้นนำมาทำยาต้มมีฤทธิ์ขับปัสสาวะ
และแก้อาการบวมหน้า รักษา bronchial infections คนถูก
งูกัด บรรเทาอาการปวดฟัน ท้องเดิน ปวดท้อง เถົา (ash)
ของต้นใช้รักษา scabies และถ้าผสมกับน้ำผึ้งจะใช้แก้อาการไอ
นอกจากนี้ ใช้ทั้งต้นต้มน้ำหรือปรุงร่วมกับสมุนไพรอื่นรับประทาน
เป็นยาขับระดู ท้าแท้ง ช่วยในการคลอดบุตร และขับรก ดอก
และเมล็ด นำมาบดใช้ทาภายนอกแก้แมลงกัด
ดอกใช้แก้เสมหะคั่งในทรวงอก และละลายก้อนนิ่ว
รากแก้ปัสสาวะหยดย้อย ใบอ่อนใช้เป็นอาหาร
ได้จากพืชชนิดนี้มีปริมาณของธาตุ Potassium สูงใช้ทำปุ๋ยได้

- ภาคผนวกที่ ๖ : เทียนดำ
- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Nigella sativa Linn.
- ชื่ออังกฤษ : black cumin, devil in a bush, funnel-flower, small fennel, black caraway
- วงศ์ : Ranunculaceae
- ลักษณะ : เทียนดำเป็นพืชต้นเล็กสูงประมาณ ๔๕ ซม. เป็นพืชที่ขึ้นกระจุกกระจายทั่วไป ใบเป็นใบประกอบและแตกย่อยเป็นฝอย ๆ ดอกเดี่ยวมีสีฟ้า เมล็ดเป็นรูปสามเหลี่ยมสีดำ มีขนาดโตพอ ๆ กับเมล็ดงา ขึ้นเองในภาคเหนือของไทย ในต่างประเทศมีแถบฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และแถบตะวันออกจนจดตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดีย
- ส่วนที่ใช้ : เมล็ด
- ประโยชน์ทางยา : เมล็ดใช้ขับปัสสาวะ ขับระดู เพิ่ม Menstrual flow ถ้าให้มาก ๆ จะทำให้แท้งได้ ให้นิโตนิงหลังคลอด ทำให้ปริมาณน้ำนมเพิ่มขึ้น มีคุณสมบัติในทางขับลม แก้อาเจียน บำรุงโลหิต ใช้รักษาผิวหนังเป็นผื่น และเป็นยาถ่ายพยาธิ ได้ด้วย นอกจากนี้ยังทำให้ความเร็วของชีพจรเพิ่มขึ้น อุณหภูมิร่างกายเพิ่มขึ้น เมล็ดเทียนดำที่สกัดด้วยอัลกอฮอล์ จะฆ่าเชื้อ bacteria ได้โดยเฉพาะ Micrococcus pyogenes var. aureus และ E. coli.

ภาคผนวกที่ ๗ ผลของน้ำยาสกัดสมุนไพรต่าง ๆ ที่สกัดด้วยน้ำต่อการออกฤทธิ์ของ oxytocin ในมดลูกหนูขาว

สมุนไพร	ความเข้มข้น w/v	n	Percentage of oxytocin response ^a					
			0.1	0.2	0.4	0.8	1.6	3.2
ซิดมอญ (<i>Sida rhombifolia</i> Linn.)	1:10	6	5.0±9.6	14.7±5.7	24.9±4.3*	33.7±4.1	45.8±5.0*	58.4±8.7
Simulated electrolytes solution		6	-4.8±8.0	6.7±3.8	11.5±4.7	42.8±5.5	25.2±6.5	36.3±7.9
ชะโค้วทอม (<i>Cymbopogon nardus</i> Linn.)	1:5	14	54.1±12.2*	76.2±14.0*	91±16.7*	95.5±16.5*	92.8±15.7*	105.2±16.5*
Simulated electrolytes solution		14	11.9±7.1	18.0±4.6	30.1±4.6	40.3±5.0	47.3±5.1	45.0±7.3
ฝ้ายขาว (<i>Gossypium hirsutum</i> Linn.)	1:10	8	7.1±5.1	13.3±8.0	19.9±9.0	26.4±10.8	27.4±11.3	-
Simulated electrolytes solution		8	-0.7±5.1	3.6±3.2	8.8±3.0	10.6±3.9	12.9±5.7	-
หญังกัญชง (<i>Achyranthes aspera</i> Linn.)	1:10	6	9.4±2.6	15.1±2.6*	20.1±4.6	30.8±3.5*	33.5±4.5	58.4±7.1
Simulated electrolytes solution		6	4.1±4.6	3.0±4.4	8.2±4.0	19.7±4.6	38.2±5.3	60.7±6.5
เทียนคำ (<i>Nigella sativa</i> Linn.)	1:10	6	14.4±5.3	21.6±6.2	10.9±5.6	-4.0±10.6	-17.9±22.9	-31.1±25.3*
Simulated electrolytes solution		6	12.0±5.4	20.4±5.0	20.8±4.3	22.8±2.6	45.1±3.4	54.7±7.6

^a Mean ± S.E.M.

* significantly different (P<.05)

ภาคผนวกที่ ๔ ผลของน้ำยาสกัดสมุนไพรต่าง ๆ ที่สกัดด้วยวิธีการสกัดด้วยออกฤทธิ์ของ oxytocin ในหลอดทดลอง

สมุนไพร	ความเข้มข้น w/v	Percentage of oxytocin response ^๑					
		0.1	0.2	0.4	0.8	1.6	3.2
ชคมอญ (<i>Sida rhombifolia</i> Linn.)	1:5	-9.4±10.4	3.3±5.2	17.4±7.3	29.9±9.0*	74.0±17.2*	-
Simulated electrolytes solution		-8.7±10.9	-0.7±10.1	3.1±6.6	4.7±7.9	43.0±2.3	-
ตะไคร้หอม (<i>Cymbopogon nardus</i> Rendle)	1:5	13.4±3.6*	-0.3±7.4	-9.4±7.2	-14.3±6.7	-60.7±13.5	-
Simulated electrolytes solution		-18.7±8.8	4.1±1.6	2.5±1.6	7.9±3.1	6.8±4.8	-
ผ้าขาว (<i>Gossypium hirsutum</i> Linn.)	1:10	-3.8±14.2	30.3±11.3*	28.5±8.2	29.1±12.7	36.4±5.7	-
Simulated electrolytes solution		-22.5±8.8	-9.8±13.4	-5.0±7.5	9.9±5.3	33.6±5.5	-
หญ้าพิณชูขาว (<i>Achyranthes aspera</i> Linn.)	1:10	5.9±5.3	18.5±6.6*	20.4±10.7	34 ±8.0*	23.2±8.3	28.5±7.5*
Simulated electrolytes solution		-2.9±2.7	-0.3±5.3	10.2±4.6	1.52±7.2	9.2±5.4	12.6±4.9
เงี้ยวดำ (<i>Nigella sativa</i> Linn.)	1:10	-19.1±12.4	-13.1±10.1	-57.7±4.5	-79.6±11.7	-99.4±0.6	-98.1±1.5
Simulated electrolytes solution		-5.8±2.6	-5.6±10.5	-7.8±11.4	-2.6±9.9	-24.5±19.2	19.1±6.3

^๑ = Mean ± S.E.M., n = 6

* = significantly different (P<.05)

ภาคผนวกที่ ๔ ผลของน้ำยาสกัดสมุนไพรต่าง ๆ ที่สกัดด้วยน้ำต่อการบีบตัวของมดลูกในขณะที่มี oxytocin อยู่ด้วย

สมุนไพร	ความเข้มข้น w/v	Percentage of oxytocin response ^๑					
		0.1	0.2	0.4	0.8	1.6	3.2
ชิงมอญ (<i>Sida rhombifolia</i> Linn.)	1:10	-15.7±14.5*	-5.3±14.9*	14.8±12.0*	29.2±12.5*	41.6±10.0*	66.1±9.0
Simulated electrolytes solution		-32.1±11.2	-33.1±12.8	-34.5±13.5	-21.6±8.3	-5.7±10.7	35.2±12.4
ตะไคร้หอม (<i>Cymbopogon nardus</i> Rendle)	1:5	11.05±17.7	22.23±32.8	45.0±27.6	98.07±26.8	101.2±21.2	109.4±19.2
Simulated electrolytes solution		-15.4±17.9	0.8±16.3	20.3±16.7	55.1±26.2	68.0±31.4	81.0±28.5
ผ้าขาว (<i>Gossypium hirsutum</i> Linn.)	1:10	23.2±7.8*	12.4±6.6*	30.0±8.1*	36.8±9.5*	58.3±9.4*	-
Simulated electrolytes solution		-9.1±12.1	-14.5±12.8	22.2±7.7	14.0±10.0	29.1±10.2	-
หนุ่ดำหงษา (<i>Achyranthes aspera</i> Linn.)	1:10	-16.9±9.7*	-16.9±10.8*	4.6±14.3	30.8±14.1*	57.4±13.0*	79 ±16.0*
Simulated electrolytes solution		-40.2±9.8	-38.8±9.3	-17.9±8.9	-7.4±7.2	12.2±9.4	47.2±11.6
เฟิร์นดำ (<i>Nigella sativa</i> Linn.)	1:10	-28.6±9.7	-25 ±12.4	-30.2±13.6	-29.9±15.6	-9.6±23.6	31.7±24.7
Simulated electrolytes solution		-33.2±15.8	-23.4±10.9	-21.9±10.2	-24.7±10.2	10.9±11.8	57.4±15.4

^๑ = Mean ± S.E.M., n = 6

* = significantly different

ภาคผนวกที่ ๑๐ ผลของน้ำมาสกัดสมุนไพรต่าง ๆ ที่สกัดด้วยอัลกอฮอล์ต่อการบีบตัวของมดลูกในขณะที่มี oxytocin อยู่ด้วย

สมุนไพร	ความเข้มข้น w/v	Percentage of oxytocin response ^๑					
		0.1	0.2	0.4	0.8	1.6	3.2
ชิงชงอญ (<i>Sida rhombifolia</i> Linn.)	1:10	13.9±5.5	33.7±7.9*	48.8±8.7*	77.3±15.5*	100.5±11.7*	-
Simulated electrolytes solution		-0.4±7.3	-1.0±8.8	-7.2±9.1	6.2±22.0	20.1±7.7	-
กะโหลกหอม (<i>Cymbopogon nardus</i> Rendle)	1:5	-9.1±6.0	-4.0±3.7	-12.7±18.8	1.3±23.6	-11.9±18.4	
Simulated electrolytes solution	1:10	6.0±3.1	-1.0±2.3	0.5±4.5	9.2±2.7	15.8±4.8	-
ฝ้ายขาว (<i>Gossypium hirsutum</i> Linn.)	1:10	-3.7±13.1	20.1±13.6	20.6±18.2	28.8±20.0	42.4±13.3	-
Simulated electrolytes solution		-7.1±5.9	0.1±3.5	7.5±5.0	16.4±3.1	28.6±7.8	-
หนังกัญชง (<i>Achyranthes aspera</i> Linn.)	1:10	12.3±13.5*	7.3±8.7*	3.0±11.8*	8.1±18.5	33.3±12.7*	60.4±13.1*
Simulated electrolytes solution		-12.1±16.1	-13.9±8.1	-17.5±10.4	-11.2±10.3	0.9±5.8	18.9±2.8
เทียนดำ (<i>Nigella sativa</i> Linn.)	1:10	-19.1±12.4	-13.1±10.1	-57.7±4.5	-79.6±11.7	-99.4±0.6	-98.1±1.5
Simulated electrolytes solution		-5.8±2.6	-5.6±10.5	-7.8±11.4	-2.6±9.9	-24.5±19.2	19.1±6.3

๑ = Mean ± S.E.M., n = 6

* = significantly different (P<.05)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศศิมา ศรีธาวงศ์สกุล เกิดวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๘
 ณ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) จาก คณะพยาบาลศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ระดับ ๓ คณะพยาบาล
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

